

# Om larmet går

Information till allmänheten gällande risker vid  
Sunpine AB, Piteå kommun



## Varför får jag denna information?

Sunpine AB i Piteå omfattas av lag 1999:381 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor då det hanteras en viss mängd Terpentin (råsulfatterpentin) inom anläggningen. Detta innebär att bolaget ska lämna information till allmänheten om riskerna för omgivningen.

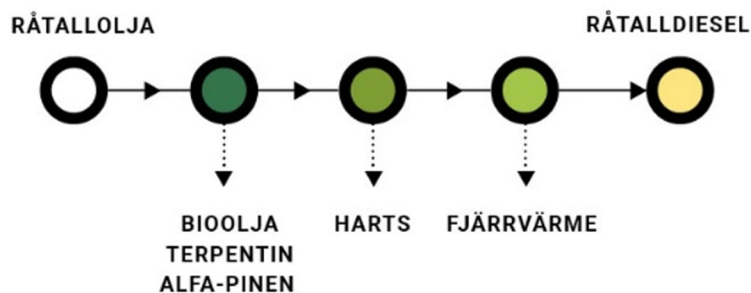
## Kort beskrivning av Sunpine

Sunpines verksamhet är belägen vid Piteå Hamn på Haraholmen, 12 km sydost om Piteå stad.

Världen ställer om mot en mer hållbar framtid, och Sunpine vill vara en drivande kraft i den omställningen. Vi driver världens största produktionsanläggning för Råtalldiesel, en råvara för biobränsle som är tillverkad av restprodukter från pappers- och massaindustrin. Med ett reduktionsvärde för koldioxid på upp till 90 procent och en råvara som inte konkurrerar med den globala livsmedelsproduktionen är Sunpines Råtalldiesel en viktig del i framtidens energimix.

I Sunpines anläggning extraherar vi en rad produkter från råtalloolja; utöver vår Råtalldiesel utvinns även bioolja, harts, terpentin och alfa-Pinen. Dessutom återvinns spillvärme från processen och blir till fjärrvärme för lokala industrier.

### SUNPINES PRODUKTER



## Vad kan hända?

I verksamheten förekommer olika typer av brandfarliga, giftiga respektive miljöfarliga ämnen. Den inkommande råttololjan och de flesta av slutprodukterna är inte klassificerade som brandfarliga, men på grund av de höga processtemperaturer som används kan brand uppstå vid läckage. Brandfarliga ämnen inom verksamheten utgörs av eldningsolja, terpentin, alfa-Pinen, köldbärarsprit samt gasol. I tabellen nedan presenteras ämnenas klassificering enligt förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

| Ämne             | Punkt bilaga 1 | Klassificering | Farlig egenskap           |
|------------------|----------------|----------------|---------------------------|
| Eldningsolja     | Del 2 p 34     | H226           | Brandfarlig vätska        |
| Terpentin (TOPP) | P5c            | H226           | Brandfarlig vätska        |
| alfa-Pinen       | P5c            | H226           | Brandfarlig vätska        |
| Köldbärarsprit   | P5c            | H225           | Mycket brandfarlig vätska |
| Gasol            | P2             | H220           | Extremt brandfarlig gas   |

## Hur varnas jag och vad ska jag göra?

Om en olyckshändelse skulle inträffa kommer räddningstjänsten att larmas. Räddningsarbetet på plats leds av räddningsledaren, som till sin hjälp har personal och experter från företaget. Om olyckshändelsen bedöms vara så pass allvarlig att boende i omgivningen riskerar att påverkas, kommer räddningstjänsten gå ut med ett "Viktigt meddelande till allmänheten" (VMA). När du får meddelandet ska du gå inomhus, stänga fönster, dörrar och ventilation och lyssna på Sveriges Radio P4 för mer information om vad du ska göra. Du kan också följa Krisinformation.se (via webb, app eller i sociala medier) eller SVT för mer information.

## Hur märker jag att det finns farlig gas där jag befinner mig?

En storbrand medför spridning av brandrök. Denna brandrök kan innehålla farliga ämnen. Brandröken kan medföra en stickande lukt, sveda i ögon och näsa samt irritation av andningsvägar.

Allmänheten informeras om eventuell fara genom systemet "Viktigt meddelande till allmänheten" (VMA).

## Viktigt meddelande till allmänheten (VMA)

VMA meddelas på flera olika sätt:

- via radio och tv,
- sms till mobiler som används i det drabbade området,

- från Krisinformation.se via webb, app och i sociala medier,
- som notis i Sveriges Radios app SR Play eller via SOS Alarms app 112,
- via utomhusvarningssystemet; tyfoner även kallade Hesa Fredrik.

## Utomhusvarning med tyfoner

Vanligtvis förmedlas VMA via radio och tv. Men vid riktigt allvarliga händelser används även utomhusvarningssystemet för viktigt meddelande, även kallat Hesa Fredrik. Signalen låter oavbrutet i sju sekunder, sedan följer fjorton sekunders tystnad. Larmsignalen pågår i minst två minuter.

Signalen testas första helgfria måndagen i mars, juni, september och december kl. 15.00. Om nationaldagen den 6 juni infaller på en måndag så testas utomhusvarningssystemet den 13 juni istället.



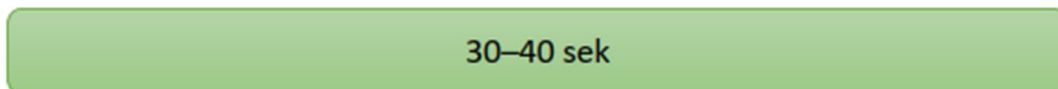
### Vad gör jag om larmet går?

1. Gå inomhus.
2. Stäng alla dörrar, fönster och ventilation.
3. Lyssna på Sveriges Radio P4 för mer information om vad du ska göra.

Du kan också följa Krisinformation.se (via webb, app eller i sociala medier) eller SVT för mer information.

### Hur vet jag att faran är över?

När faran är över ljuder en signal som pågår under 30–40 sekunder. Signal "Faran över".



### Vad gör jag om jag känner mig påverkad?

Vänta tills faran är över och kontakta sedan din hälsocentral och berätta att du andats in "hälsofarlig/giftig gas" som kan ha innehållit koldioxid eller svaveldioxid.

Vid AKUTA fall – ring omgående 112.

Vid oro för förgiftning – ring Giftinformationscentralen 010-456 67 00



## Vilken beredskap finns?

Det förebyggande och löpande systematiska säkerhetsarbetet på Sunpine är av hög kvalitet och många säkerhetshöjande åtgärder har vidtagits. Trots detta kan det ändå inträffa oönskade händelser. Sunpine har i samråd med kommunen tagit fram en Nödhanteringsplan för snabba insatser och hantering av okontrollerade händelseförlopp. Räddningstjänsten i kommunen har god kännedom om de aktiviteter och farliga ämnen som förekommer på anläggningen och det har även upprättats en insatsplan som används vid eventuella nödlägen.



## Tillsyn

Tillsyn på anläggningen enligt Lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor utförs av Länsstyrelsen. Mer information finns på [länsstyrelsens](https://www.lansstyrelsen.se/norrboten/miljo-och-vatten/miljofarlig-verksamhet/sevesoverksamhet.html) hemsida.

Sökväg: <https://www.lansstyrelsen.se/norrboten/miljo-och-vatten/miljofarlig-verksamhet/sevesoverksamhet.html>

Senaste tillsynsbesöket utfördes den 19 november 2024.

## Ytterligare information

Sunpines information till allmänheten tillhandahålls även på [Piteå kommuns hemsida](#), tillsammans med detta dokument i elektronisk form.

Sökväg: <https://www.pitea.se/invanare/Sakerhet/Krisberedskap/sevesoverksamheter/sunpine/>

## Kontaktuppgifter Sunpine

Sunpine AB  
Cisternvägen 53  
941 43 Piteå

+46 911 23 28 00  
[info@Sunpine.se](mailto:info@Sunpine.se)  
<https://www.Sunpine.se/>

